

TUOMARI- JA TUOMARIOPPILASSÄÄNNÖT 1.1.2023

1	Yleinen osa	4
1.1	FIFe-tuomarin toimintaperiaatteet	4
1.2	Eettiset säännöt	4
1.3	FIFen sääntöjen noudattaminen	4
1.4	FIFen rotumääritelmien noudattaminen	4
1.5	Tuomarin tai tuomarioppilaan kissojen osallistuminen näyttelyyn	4
1.6	Tuomareihin kohdistuvat valitukset	4
1.7	Tuomarin suhde Kansalliseen FIFe jäseneseen	5
1.8	Asiakirjojen toimittaminen	5
2	Tuomarikoulutusohjelma	5
2.1	Opiskelu ensimmäisessä kategoriassa	5
2.1.1	Velvollisuus ilmoittaa oppilaista FIFen pääsihteerille	5
2.1.2	FIFe-jäsenen vastuu oppilasta	5
2.1.3	Aktiivinen tuomarioppilas	5
2.1.4	Kokelasvaatimukset	5
2.1.4.1	Aktiivinen jäsen	5
2.1.4.2	Assistenttikertojen määrä	5
2.1.4.3	Kokemus kasvattajana, näytteilleasettajana ja näyttelyn järjestäjänä	6
2.1.5	Esitutkinto, oppilaaksi pääseminen	6
2.1.6	Vaatimukset oppilasta ohjaavien tuomarien osalta	7
2.1.7	Tuomarioppilaiden mentorointijärjestelmä	7
2.1.8	Vaatimukset opiskelulle	7
2.1.9	Oppilasanomus	7
2.1.10	Oppilastodistukset	8
2.1.11	Väliarviointi	8
2.1.11	Oppilaana toimiminen väliarvioinnin jälkeen	8
2.1.13	Läsnäolo näyttelyn parhaiden valinnassa	8
2.1.14	Eri kategorioiden opiskelu samalla opiskelujaksolla	9
2.1.15	Kaikkien rotujen opiskelu	9
2.1.16	Osallistuminen tuomariseminaareihin	9
2.1.17	Opiskelu näyttelyn ulkopuolella	9

2.1.18 Rinnakkaisarvostelu	9
2.1.19 Näyttelyn järjestäjän velvollisuudet	9
2.2 Seminaarit	9
2.2.1. FIFen järjestämät koulutusseminaarit	9
2.2.2. FIFe jäsenten järjestämät koulutusseminaarit	10
2.2.3. Osallistuminen ja kustannukset	11
2.3 Tutkinto	11
2.3.1 FIFe-jäsenen vastuut	11
2.3.2 Suoritettavien tutkintojen määrä yhdellä kertaa	11
2.3.3 Vaatimukset kokelaan iästä ja kielitaidosta	11
2.3.4 Tutkintomaksu	11
2.3.5 Tutkintoanomus, edellytykset	12
2.3.6 Tutkinnon suorittamispaikka	12
2.3.7 Tutkinto, teoria ja käytännön osa	13
2.3.7.1 Teoriatutkinto	13
2.3.7.2 Tuomaritutkintokysymykset	13
2.3.7.3 Teoriatutkinnon kysymykset	13
2.3.7.4 Käytännön tutkinto	13
2.3.7.5 Näyttelyjärjestäjän velvollisuudet	14
2.3.8 Käytännön tutkinnosta vastaava tuomaristo	14
2.3.9 Tutkintotuomareiden velvollisuudet	14
2.3.10 Tutkinnon tulokset	14
2.3.11 Tutkinnon epäonnistuminen	14
2.3.12 Kansalliset tuomarit	14
2.3.13 Asteet, kansalliset tuomarit ja valvojat	14
2.3.14 Kansainväliset tuomarit	15
2.4 Lisäkategorioiden opiskelu	15
2.4.1 Tuomarioppilaskerrat ja opiskeluaika lisäkategorioissa	15
2.4.2 Rinnakkaisarvostelu	15
2.4.3 Asteet	15
2.4.4 Tutkinto uudessa kategoriassa	15
2.4.5 Kaikkien rotujen tuomariksi valmistuminen	16
3 Tuomarit	16
3.1 FIFe-tuomarit	16
3.2 Kunniatuomarit	16
3.3 Tuomarilista	16
3.4 Tuomareiden arvostelukerrat –lomake	16
3.5 Tuomarimaksut	17

3.6 Muiden järjestöjen tuomarit	17
3.7 Osallistuminen FIFen ulkopuolisiin näyttelyihin	17
3.8 Tuomarit koulutustehtävissä, kouluttaja, valvoja, tutkinnon vastaanottaja, oppilas	17
3.8.1 Kouluttaja	17
3.8.2 Tutkinnon vastaanottaminen	17
3.8.3 Arvosteleva tuomari tekee tutkinnon samassa näyttelyssä	18
3.8.4 Arvosteleva tuomari oppilaana samassa näyttelyssä	18
3.9 Mentori-tuomari	18
3.10 Passiivinen tuomari	18
3.11 Passiivisen tuomarin uudelleen aktivointi	18
4. Euroopan ulkopuoliset FIFe-tuomarit	18
<i>Liite 1: Tuomareiden velvollisuus noudattaa FIFen sääntöjä</i>	19
<i>Liite 2: Muutokset sääntöihin</i>	19
<i>Liite 3: Väliaikainen rotuopiskeluohjelma</i>	19

1 Yleinen osa

1.1 FIFe-tuomarin toimintaperiaatteet

FIFen kouluttamat ja hyväksymät tuomarit ovat kissojen lisäksi tärkeimmät kissaharrastuksen edustajat ja heillä on suuri vastuu edistää FIFen arvoja ja periaatteita.

Näyttely on paikka, missä käytyään monet kiinnostuvat kissoista. Yleisö saa tietoa kissaharrastuksesta yleensä lehdistä, radiosta ja televisiosta paikallisten kissanäyttelyiden yhteydessä.

Tuomarin taidot, käyttäytyminen ja asennoituminen antavat ensivaikutelman kissaharrastuksen ulkopuolelta tuleville. Siksi FIFelle on äärimmäisen tärkeää, että tuomarilla on seuraavat taidot ja kyvyt, kuten:

- kissan käsittelytaidot
- kissan anatomian ja käytöksen tuntemus ja ymmärtäminen
- kissan perusgenetiikan tietämys
- rotumääritelmien ja sääntöjen tuntemus
- näyttelytoiminnan ja eri menettelytapojen hallitseminen
- FIFen tuntemus sekä sen perusarvojen ja periaatteiden ymmärtäminen
- kyky keskustella kokeneiden ja uusien näyttelyasettajien sekä muiden ihmisten kanssa
- itseluottamus ja kyky hallita stressitilanteita
- kyky arvostella objektiivisesti ja perustella erilaiset päätökset
- kyky keskittyä kissaan, joka on harrastuksen pääasia, erityisesti näyttelyssä.

Nämä ovat tietoja ja taitoja joita tuomarilla odotetaan olevan edistääkseen FIFen toimintaa. Toiset ovat luontaisia taipumuksia, toiset taitoja, joita voidaan kartuttaa harjoittelemalla ja opiskelemalla.

1.2 Eettiset säännöt

Tuomarit ovat FIFen edustajia ja heidän tulee käyttäytyä sen mukaisesti. Tuomarikoulutus- ohjelmaan osallistuvien tulee käyttäytyä ammattimaisesti, ja osoittaa harkitsevaa, huomaavaista asennetta sekä kohteliaisuutta toiminnassaan, niin suullisen, kirjallisen kuin fyysisen esiintymisensä osalta. Tuomareiden tulee pyrkiä kaikin tavoin pitämään matka-, ruokailu-, ja muut kulut mahdollisimman pieninä. Tuomareiden tulee ymmärtää että heille on kunniatehtävä tulla kutsutuksi näyttelyyn arvostelemaan. Tuomarit, jotka ovat arvostelemassa, näytteilleasettajina tai vieraina eivät saa aiheuttaa häiriötä näyttelyssä. Samat säännöt koskevat myös tuomarioppilaita.

1.3 FIFen sääntöjen noudattaminen

FIFen valtuuttaman tuomarin on kirjallisesti sitouduttava noudattamaan FIFen sääntöjä (Statutes & Rules). Tuomarin ei ole sallittua tehdä virallisia arvioita kissan käyttämisestä siitä eteenpäin.

1.4 FIFen rotumääritelmien noudattaminen

Tuomareiden tulee noudattaa FIFen hyväksymiä rotumääritelmiä.

1.5 Tuomarin tai tuomarioppilaan kissojen osallistuminen näyttelyyn

Näyttelyssä arvostelevan tuomarin tai tuomarioppilaan omat kissat voivat osallistua ko. näyttelyyn vain kilpailun ulkopuolella. Yhden sertifikaatin FIFe näyttelyssä, missä eri kategoriat on jaettu arvosteltavaksi eri päiville, ei ole sallittua arvostella yhtenä päivänä ja olla näytteilleasettajana toisena päivänä.

Tuomarioppilaan talouteen kuuluvat henkilöt voivat olla näytteilleasettajina, mutta eivät samassa kategoriassa / kategorioissa, joissa tuomarioppilas näyttelyssä opiskelee.

Arvostelevan tuomarin talouteen kuuluvien henkilöiden kissat eivät voi osallistua kyseiseen näyttelyyn.

1.6 Tuomareihin kohdistuvat valitukset

FIFen hallitus käsittelee tuomareista tehdyt kirjalliset valitukset. Valituksen tulee olla yksilöity ja tarkka raportti ja FIFe-jäsenen tulee lähettää se kahden kuukauden kuluessa kyseisestä tapahtumasta. Valitus tulee laatia jollain kolmesta FIFe-kielistä (-> FIFe Statutes § 6.3).

Mikäli FIFe hallitus katsoo tarpeelliseksi, asian käsittely voidaan antaa Kurinpitotoimikunnan (Disciplinary Commission) tehtäväksi, joka tiedottaa FIFen hallitukselle havainnoistaan (-> FIFe Statutes § 8.1, 8.2. ja 8.3.mukaisesti).

1.7 Tuomarin suhde Kansalliseen FIFe jäsenen

Tuomareiden tulee olla jäseninä jossakin FIFen Kansallisen jäsenen yhdistyksessä.

FIFe-jäsen, jonka jäsenyyteen tuomari kuuluu, ei voi evätä tuomarilta arvosteluoikeuksia väliaikaisesti eikä pysyvästi.

1.8 Asiakirjojen toimittaminen

Kun assistentti-, tuomarioppilas-, tuomaritutkinto- tai astearvostelutodistuksia vaaditaan toimitettavaksi, niiden tulee olla joko alkuperäisiä tai oikeaksi todistettuja kopioita tai sähköisesti tallennettuja.

2 Tuomarikoulutusohjelma

2.1 Opiskelu ensimmäisessä kategoriassa

2.1.1 Velvollisuus ilmoittaa oppilaista FIFen pääsihteerille

FIFen jäsenen tulee toimittaa FIFen pääsihteerille jokaisen tuomarioppilaan nimi Tuomarisääntöjen kohdan 2.1.5 mukaisesti.

2.1.2 FIFe-jäsenen vastuu oppilasta

FIFe-jäsen, jonka alaisuuteen tuomarioppilas kuuluu, on täysin vastuussa oppilaan edistymisestä ja käyttäytymisestä. FIFe Jäseb on oikeutettu epäämään tuomaritutkinnon mikäli sen mielestä ehdokas ei osoita riittävää osaamista, sekä käyttämään rangaistustoimenpiteitä tai erottamaan tuomarioppilas joko väliaikaisesti tai pysyvästi.

FIFe jäsenen tulee tiedottaa FIFen pääsihteerä tuomarioppilaan yhdistysjäsenyyden voimassaolon päätyemisestä.

2.1.3 Aktiivinen tuomarioppilas

Tuomarioppilaan täytyy olla oppilaana vähintään kaksi kertaa vuodessa, jotta häntä pidetään aktiivisena. Muutoin tuomarioppilaan ei enää katsota osallistuvan koulutusohjelmaan, paitsi tuomarioppilaan oman FIFe-jäsenen hyväksymissä erityistapauksissa.

Mikäli oppilaskertojaon vähemmän, tuomarioppilaan ei katsota olleen aktiivinen.

2.1.4 Kokelasvaatimukset

2.1.4.1 Aktiivinen jäsen

Ennen esitutkinnon suorittamista tuomarioppilasehdokkaan on tullut olla FIFe-yhdistyksessä aktiivijäsenenä vähintään viisi vuotta.

2.1.4.2 Assistenttikertojen määrä

Anottaessa tuomarioppilaaksi edellytetään seuraavaa:

- oltava assistenttina 10 kertaa kansallisessa tai kansainvälisessä näyttelyssä, jossa omistajien ei ole sallittua esittää itse kissojaan, tai
- 20 kansallisessa tai kansainvälisessä näyttelyssä, jossa omistajat itse esittävät kissansa.
- vähintään 6 assistenttitodistusta tulee olla hankittu ulkomailla, 2 eri maassa kuin assistentin kotimaa
- assistenttina toimimisen tulee olla tapahtunut vähintään kahden vuoden aikana (minimiaika)

Hyväksytyllä assistenttitodistuksella assistentti todistaa kykynsä käsitellä erilaisia kissoja kissanäyttelyolosuhteissa. Assistentilla on oltava kokemusta kaikkien kategorioiden kissojen käsittelystä, jotta hän kehittyisi ymmärtämään eri rotujen eroja ja kissan käyttäytymistä.

Voidakseen hakea oppilaaksi, henkilöllä on oltava kaikkiaan vaadituista oppilaskerrosta assistenttitodistukset vähintään 6 kerrasta koottuna vähintään kahdesta muusta maasta asuinmaansa ulkopuolelta.

Assistenttikertojen täytyy ajoittua minimissään 2 vuoden ajanjaksolle.

Edellytys assistenttitodistuksen saamiselle on, että assistentti on esitellyt kissoja ko. näyttelyn Best in show-paneelissa. Esiteltyjen kissojen kategoriat on eritelty assistenttitodistuksessa.

Kissaliitto (kevät 94): Ennen tuomarioppilasesitutkintoa tulee assistentin kantaa kaikkien kategorioiden kissoja yhteensä kahdessakymmenessä (20) näyttelyssä.

2.1.4.3 Kokemus kasvattajana, näytteilleasettajana ja näyttelyn järjestäjänä

Tuomarioppilaskokelaan täytyy ennen ensimmäisen kategoriansa esitutkintoa täyttää seuraavat vaatimukset:

- Kokelaan täytyy olla kasvattanut ainakin 3 pentuetta omalla kasvattajanimellään (tai saman talouden kasvattajanimellä) 3 vuoden aikana.
- Kokelaalla täytyy olla kokemusta näytteilleasettajana vähintään 20 kansallisessa tai kansainvälisestä näyttelystä. Vähintään yhden hänen kasvattinsa tulee olla saavuttanut GIC/GIP arvon viimeisen viiden (5) vuoden aikana.
- Kokemus näyttelyiden järjestämisestä on pakollista. Asiaankuuluva kokemus saavutetaan näyttelyissä esim. näyttelypäällikkönä, sihteeristössä tai palkintopöydän hoitajana.
- Kokemus pääassistenttina ja / tai eri tuomareiden sihteerinä on erittäin suositeltavaa.

Kissaliitto: Tuomarioppilasehdokkaan on oltava ennen esitutkintoon suorittamista aktiivisena jäsenenä yhdistyksessään vähintään viiden vuoden ajan ja hänen pitää olla toiminut

- a) vähintään kerran näyttelysihteerinä tai
- b) yhdistyksen tai liiton puheenjohtajana tai sihteerinä tai rotukirjaajana sekä 2 kertaa tuloslaskennassa tai
- c) vähintään 5 kertaa tuloslaskennassa. Järjestävä yhdistys antaa todistuksen toiminnasta.

2.1.5 Esitutkinto, oppilaaksi pääseminen

Suoritettuaan vaaditut 10 tai 20 assistenttikertaa, tuomarioppilaaksi aikovan on suoritettava FIFen tuomari- ja standarditoimikunnan laatima kirjallinen esitutkinto. Tutkinto tehdään englannin kielellä, ja sen järjestelyistä vastaa se FIFe-jäsen, jossa kokelas on jäsenenä.

Tutkinto koostuu 40 kysymyksestä, joista vähintään 25 käsittelee kysymyslistan yleistä osaa. Tutkintoon käytettävä aika on enintään 120 minuuttia. Vähintään 80 % kysymysten pisteistä tulee saada oikein, jotta tutkinto hyväksytään; pienempi pistemäärä tarkoittaa sitä, että tutkinto on hylätty.

FIFe-jäsenen tulee lähettää alkuperäiset assistenttitodistukset anomuksen kanssa FIFen pääsihteerille viimeistään silloin, kun kokelaalle pyydetään esitutkintoa. Tätä tarkoitusta varten FIFe on laatinut hakemuslomakkeen, jota tulee käyttää.

Hakemuksessa tulee ilmetä

- kategoria (1,2,3 tai 4)
- päivämäärä, paikka ja maa, missä kokelas aikoo suorittaa esitutkinnon
- esitutkintotuomareiden nimet

Hakemuksen tulee olla FIFen pääsihteerillä vähintään kaksi kuukautta ennen tutkintopäivää.

FIFe Jäsen lähettää alkuperäiset esitutkintopaperit tulosten kera FIFen pääsihteerille viimeistään kuukauden kuluttua tutkinnosta. FIFen pääsihteerit tarkistaa paperit, ennen kuin ilmoittaa FIFe jäsenelle kokelaan hyväksymisestä tuomarioppilaaksi.

Kissaliitto (ennen 91): Tuomarioppilaana ei voi toimia ennen kuin kirjallinen tai suullinen hyväksyminen on tullut Kissaliiton sihteeriltä.

2.1.6 Vaatimukset oppilasta ohjaavien tuomarien osalta

Tuomarioppilaan täytyy osata puhua ohjaavan tuomarin käyttämää virallista FIFe-kieltä ja keskustella sujuvasti tällä kielellä.

Yleisesti tuomarioppilaan on pystyttävä keskustelemaan sujuvasti ainakin yhdellä FIFen kolmesta virallisesta kielestä. Tuomarioppilaiden, joiden äidinkieli on jokin virallinen FIFe-kieli, täytyy puhua ja kirjoittaa ainakin jotain toista FIFe-kieltä.

On erittäin suositeltavaa, että oppilas opiskelee mahdollisimman monen tuomarin opetuksessa.

2.1.7 Tuomarioppilaiden mentorointijärjestelmä

Mentorituomarin ohjaus on pakollista niille oppilaille, jotka aloittavat ensimmäistä kategoriaansa.

Suositteluaan, että oppilas valitsee mentorin kotimaastaan. Minimivaatimus on, että oppilas voi kommunikoida sujuvasti niin suullisesti kuin kirjallisesti mentorina toimivan tuomarin kanssa.

2.1.8 Vaatimukset opiskelulle

Tuomarioppilasajan vaaditaan kestävän vähintään kaksi vuotta kaikissa kategorioissa laskettuna tuomarioppilaaksi hyväksymisen päivämäärästä. Maksimiopiskeluajan määrää FIFe-jäsen, jonka alaisuuteen tuomarioppilas kuuluu.

Osallistuminen tuomarioppilaana

a) kansallisessa näyttelyssä tai

b) kansainvälisessä näyttelyssä ja/tai

c) kansallisessa erikoisnäyttelyssä ja/tai

d) rotu-workshopissa tai opiskeluna näyttelyiden ulkopuolella valitsemassaan kategoriassa.

- vähintään 18 kertaa kussakin kategoriassa, joista vähintään 5 oppilaskertaa (minimi 150 kissaa) tulee olla suoritettu vähintään 2 eri maassa kuin tuomarioppilaan kotimaa

- Minimimäärä opiskeltuja kissoja on 600 kissaa / kategoria.

2.1.9 Oppilasanomus

Tuomarioppilaan tulee lähettää tuomarioppilasanomuksensa näyttelyn järjestäjälle vähintään kuukautta ennen näyttelyä. Hänen tulee ilmoittaa FIFe-jäsenensä nimi, ja ensimmäisessä kategoriassa mentorinsa nimi.

Suositteluaan, että jokaiseen kansainväliseen näyttelyyn hyväksyttäisiin ainakin yksi oppilas.

Kaikkien FIFe-jäsenten – yhdistyksien ja liittojen - tulee vastata tuomarioppilaan anomukseen kirjallisesti hyvissä ajoin ennen näyttelyä.

Tuomarioppilaan tulee lähettää kopio FIFe-jäsenelleen kaikista opiskeluun liittyvistä anomuksista (opiskelu näyttelyssä, seminaarissa, rotu workshopissa, näyttelyiden ulkopuolella).

2.1.10 Oppilastodistukset

Jokaisen tuomarioppilaskerran jälkeen opettajana toiminut tuomari antaa todistuksen, joka sisältää seuraavat tiedot:

- hänen huomionsa tuomarioppilaan ahkeruudesta, kyvykkyydestä ja käytöksestä, toisin sanoen huolellisuudesta ja siisteydestä sekä yleisvaikutelmasta.
- tiedot ja lukumäärät roduista ja väreistä joiden arvosteluun tuomarioppilas on osallistunut.

Tätä tarkoitusta varten FIFe on laatinut oppilastodistuslomakkeen, joka on ainoa hyväksytty lomake. Tuomarioppilaalla on velvollisuus huolehtia, hänellä on mukanaan ajantasaisin tuomarioppilastodistuslomake tuomaria varten.

Todistus on kirjoitettava jollakin kolmesta virallisesta FIFe-kielestä (ranska, saksa tai englanti).

Mikäli oppilastodistus on 'hyväksyttävä', tuomari antaa todistuksen suoraan oppilaalle tai voi lähettää sen yhden kuukauden kuluessa näyttelystä suoraan sille FIFe-jäsenelle, jonka alaisuuteen tuomarioppilas kuuluu.

Mikäli oppilastodistus on 'ei-hyväksyttävä', tuomarin on lähetettävä kopio todistuksesta kuukauden kuluessa näyttelystä sille FIFe jäsenelle, jonka alaisuuteen tuomarioppilas kuuluu.

Mikäli FIFe jäsen katsoo todistuksen riittämättömäksi, se voidaan hylätä.

Muutokset tai korjaukset tuomarioppilastodistukseen hyväksytään vain, mikäli tuomari on ne nimikirjoituksellaan vahvistanut. Muut muutokset tai lisäykset todistukseen aiheuttavat sen mitätöimisen.

Tuomari kirjoittaa oppilaan läsnä ollessa arvosteleмиensa kissojen yhteismäärän paitsi numeroin, myös kirjaimin. Kissoja, jotka tuomarioppilas näkee ainoastaan Best in show -valinnan yhteydessä, ei voi lisätä tuomarioppilastodistukseen.

2.1.11 Väliarviointi

Väliarviointi (Mid-Stream) on pakollinen tuomarioppilaan ensimmäisessä kategoriassa. Normaalisti väliarviointi tehdään valvovan tuomarin ohjauksessa sen jälkeen, kun oppilas on suorittanut puolet vaadittavasta kissamäärästä.

Tuomarioppilasanomus lähetetään kohdan 2.1.9 mukaisesti, ja siitä on käytävä ilmi, että tämän opiskelukerran tulee sisältää väliarviointi. Järjestävän yhdistyksen on ilmoitettava tästä tuomarille etukäteen.

Väliarvioinnissa oppilaan tulee:

- kirjoittaa vähintään viisi täyttä arvosteluseteliä
- arvostella vähintään viisi kissaa
- arvostella vähintään yksi suurempi ryhmä kissoja luokassaan tai värissään, mikäli se on mahdollista
- nimetä omat "värin parhaat" ja "tuomarin parhaat"
- vastata suullisesti useisiin väliarviointia tekevän tuomarin kysymyksiin standardeista ja säännöistä.

Väliarviointi ja mahdolliset lisäsuositukset tulee kirjata oppilastodistukseen.

2.1.11 Oppilaana toimiminen väliarvioinnin jälkeen

Hyväksytyyn puoliväliarvioinnin jälkeen oppilaan tulee

- joka oppilaskerralla arvostella yleisön edessä tuomarin valvonnassa vähintään viisi kissaa
- nimetä omat "värin parhaat" ja "tuomarin parhaat".

2.1.13 Läsnäolo näyttelyn parhaiden valinnassa

Tuomarioppilaiden on oltava läsnä näyttelyn parhaiden valinnassa.

2.1.14 Eri kategorioiden opiskelu samalla opiskelujaksolla

Tuomarioppilas voi samanaikaisesti opiskella enintään kahta kategoriaa.

2.1.15 Kaikkien rotujen opiskelu

Tuomarioppilaan on täytynyt tutustua kaikkiin ko. kategorian täysin hyväksytyihin rotuihin. Alustavasti hyväksytyjen rotujen opiskeleminen on erittäin suositeltavaa.

Kotikissoihin tutustuminen on pakollista ensimmäistä kategoriaa opiskeleville oppilaille. Kotikissoja ei kuitenkaan lasketa mukaan opiskeltujen kissojen kokonaismäärään.

Perehtyminen tiettyihin väri- ja kuvioryhmiin (yksiväriset, valkolaikut, agoutit, hopea/golden, naamiot) vaaditaan.

FIFen hallitus voi tehdä tähän joitakin poikkeuksia käsitellessään tutkintohakemusta, huomioon voidaan ottaa oppilaan maantieteellinen asuinpaikka. Nämä poikkeustapaukset on täydennettävä viimeistään astearvostelujen aikana.

2.1.16 Osallistuminen tuomariseminaareihin

Tuomarioppilas voi lukea hyväkseen osallistumisen enintään 1 (yhteen) seminaarin.

2.1.17 Opiskelu näyttelyn ulkopuolella

Opiskelu voi tapahtua osittain näyttelyiden ja seminaarien ulkopuolella. Tähän opiskeluun voi kuulua vierailut kasvattajien luona tai muut epäviralliset tapahtumat. Tätä opiskelua valvoo tuomari, jolla on kyseisen kategorian arvosteluoikeudet. Valvova tuomari laatii vierailusta tuomarioppilastodistuksen.

Vain yli kolmen kuukauden ikäiset kissat kirjataan todistukseen. Saman kasvattajan luona ei ole mahdollista käydä kuin yhden kerran kutakin opiskeltavaa kategoriaa kohden.

Tällä tavalla hankittu kissamäärä, joka voidaan hyväksyä kussakin kategoriassa, on enintään 5% kissamäärästä, jonka oppilaan tulee nähdä opintojensa aikana.

2.1.18 Rinnakkaisarvostelu

Rinnakkaisarvosteluna on arvosteltava varsinaisen tuomarin valvonnassa vähintään 100 (sata) kissaa jokaisessa kategoriassa.

Rinnakkaisarvostelut suoritetaan tavallisesti opintojen loppuvaiheessa, juuri ennen tuomaritutkintoa.

Rinnakkaisarvostelun vaatimukset

- oppilas aloittaa rinnakkaisarvostelukertansa viimeistään samaan aikaan kuin virallinen arvostelu
- oppilas arvostelee kissat ja kirjoittaa arvostelusetelit hänelle valituista kissoista
- oppilas nimeää omat "värin parhaat" ja "tuomarin parhaat"

2.1.19 Näyttelyn järjestäjän velvollisuudet

Järjestävä yhdistys vastaa, että

- oppilaalla on vähintään yksi assistentti käytössään koko rinnakkaisarvostelun ajan
- rinnakkaisarvostelu tapahtuu samoissa olosuhteissa kuin varsinainen arvostelu (valaistus, häkit, arvostelutila jne)

2.2 Seminaarit

2.2.1. FIFen järjestämät koulutusseminaarit

a) Tuomariseminaarit

Yleensä FIFe järjestää koulutusseminaarin tuomareille yleiskokouksen yhteydessä. Seminaari järjestetään lauantaina yleiskokouksen jälkeen

Mikäli tuomari tai tuomarioppilas aikoo osallistua seminaariin, hänen on ilmoitettava siitä vähintään kaksi viikkoa ennen seminaaria FIFen pääsihteerille, jotta todistus voidaan laatia. FIFen pääsihteerin pitää kirjata, ketkä tuomarit ja tuomarioppilaat osallistuvat seminaariin.

Todistus seminaariin osallistumisesta toimitetaan sähköpostitse kahden viikon sisällä seminaarista tuomareille ja tuomarioppilaille jotka ovat osallistuneet seminaariin koko sen keston ajan.

FIFe jäsen, jonka alueella seminaari pidetään, huolehtii tarvittavien kissojen hankkimisesta. Osallistuminen Fifen tuomariseminaariin vastaa 30 opiskeltua kissaa.

b) Pakolliset tuomarioppilasseminaarit

Tuomarioppilaiden, jotka opiskelevat ensimmäistä kategoriansa täytyy osallistua FIFen tai FIFe-jäsenen järjestämään yhteen tuomarioppilasseminariin. Seminaari järjestetään tarpeen mukaan eri Euroopan maissa viikonlopun aikana. Minimikesto on yksi päivä. Tuomarioppilaan oletetaan osallistuvan tähän seminaariin mahdollisimman pian esitutkinnon suoritettuaan.

Seminaari merkitään FIFen viralliseen näyttelykalenteriin vähintään kolme kuukautta ennen sen ajankohtaa. Tietojen (paikka, kesto ja sisältö) on oltava silloin saatavilla. Seminaari käsittelee vähintään seuraavat aiheet: värit ja kuviot mukaan lukien genetiikan perusasiat, kissan anatomia ja terveys, sosiaalinen käyttäytyminen ja tuomarina toimimisen etiikka.

Pakollinen seminaari vastaa 50 opiskeltua kissaa, ja voidaan hyödyntää ainoastaan kerran opiskeltaessa ensimmäistä kategoriasta. Tuomarit, opiskelevatpa he sitten seuraavaa kategoriasta tai eivät, voivat käyttää osallistumisestaan pakolliseen tuomarioppilasseminariin ainoastaan ansaitakseen aktiivisuusmerkinnän seminaariin osallistumisesta.

2.2.2. FIFe jäsenten järjestämät koulutusseminaarit

a) Tuomariseminaarit

Jokaisella FIFe jäsenellä on lupa järjestää FIFen tuomariseminaari kerran vuodessa. Vähintään 2/3 seminaarin sisällöstä täytyy suoraan koskea tuomarityöskentelyä FIFessä. Seminaarin päivämäärän hyväksyy FIFen pääsihteerin ja ohjelman FIFen tuomari- ja standarditoimikunta. Seminaari kirjataan viralliseen näyttelykalenteriin vähintään 3 kuukautta ennen tapahtuman ajankohtaa, ja se lasketaan viralliseksi FIFen tuomariseminaariksi. Järjestäjän yhteystiedot (puh, faksi, sähköpostiosoite) tulee mainita.

Jos alun perin ilmoitettuja rotuja ei ole paikalla seminaarissa, on järjestävän FIFe-jäsenen ilmoitettava tästä seminaariin ilmoittautuneille tuomarioppilaille mahdollisimman pian. Osallistuminen tuomarikoulutusseminariin vastaa 30 opiskeltua kissaa.

b) Rotuworkshopit tuomarioppilaille.

Jokainen FIFe jäsen voi järjestää FIFe rotuworkshopin tuomarioppilaille. Nämä workshopit haetaan ja järjestetään yhteistyössä kyseisen rodun rotuneuvoston kanssa ja FIFe tuomarin ohjauksessa. Rotuworkshop voidaan järjestää näyttelyviikonlopun aikana.

Päivän aikanvoidaan järjestää enintään kolme eri rotuworkshopia, ja kustakin rodusta tulee olla vähintään 10 eri-ikäistä kissaa läsnä (ts.3 rotuseminaria = min. 30 kissaa). Tuomarioppilastodistuksen allekirjoittaa luennoiva tuomari/t niille tuomarioppilaille jotka ovat olleet läsnä koko workshopin ajan. Todistuksen arvon, kissamääränä, tulee olla sama kuin läsnä olleiden kissojen määrä.

Maksimimäärä kissoja jotka lasketaan opiskeluun mukaan tämän tyyppisestä koulutuksesta on 50 kissaa kustakin kategoriasta.

Olellaiset tiedot workshopista (rotu/rodut, paikka ja aika) julkaistaan virallisessa FIFe näyttelykalenterissa vähintään kaksi kuukautta ennen ilmoitettua ajankohtaa. Kutsussa pitää mainita järjestäjä yhteystietoineen (puhelin, faksi, e-mail)

2.2.3. Osallistuminen ja kustannukset

Koulutusseminaareihin osallistuvat tuomarioppilaat ja tuomarit maksavat itse matka-, majoitus ja ruokailukustannuksensa.

Kohdassa 2.2.1. mainitun koulutusseminaarin järjestelykustannuksista vastaa FIFE. Kohdassa 2.2.2. mainittujen seminaarien järjestelykustannuksista vastaa seminaarin järjestävä FIFE-jäsen.

Kissaliitto (syksy 01): Suomen Kissaliiton budjetista varataan osa tuomarikoulutukseen osoitetuista rahoista tuomarioppilaiden ulkomailla tapahtuvaan opiskeluun. Tähän varattavan rahamäärän suuruuden päättää liittokokous vuosittain esitettävän budjetin yhteydessä. Avustukset jaetaan vapaamuotoisten hakemusten perusteella, jotka osoitetaan Kissaliiton hallitukselle. Avustusta voivat hakea seniориoppilaat sekä valmiit tuomarit, jotka opiskelevat uutta kategoriata. Avustus voidaan myöntää tuomarioppilaalle vain kerran opiskeltavaa kategoriata kohti.

Kissaliitto (kevät 04): Tuomari, joka on Suomen Kissaliiton jäsenyhdistyksen jäsen, voi anoa korvausta liitolta tuomariseminaarin matka- ja majoituskustannuksiin. Korvauksen saamiseksi tuomarin täytyy toimia ko. vuonna joko

- Suomen Kissaliiton tai sen toimikuntien toimihenkilönä, tai näiden järjestämässä tilaisuudessa luennoitsijana tai
- oman yhdistyksensä toimihenkilönä hallituksessa tai näyttelyissä tai arvostelevana tuomarina Kissaliiton jäsenyhdistyksen näyttelyssä tai
- olemalla jäsenenä Tuomarikollegion työryhmässä tai
- edistämällä muuten Suomen Kissaliiton säännöissä mainittuja tarkoituksiperiaatteita. Korvausanomuksen yhteyteen on liitettävä Kissaliiton hallitukselle selvitys toiminnasta ko. vuonna, jonka pohjalta hallitus päättää korvauksen myöntämisestä. Anomuksen pitää olla liiton rahastonhoitajalla joulukuun 31. päivään mennessä.

Kaikki koulutusseminaarien- ja pakollisten tuomarioppilasseminaarien luennoitsijat saavat korvauksena vähintään saman summan kuin yhden päivän tuomarina toimimisestaan. Rotuworkshoppien (artikkeli 2.2.2.b) kohdalla korvaus jää FIFE-jäsenen harkinnan alaiseksi.

2.3 Tutkinto

2.3.1 FIFE-jäsenen vastuut

FIFE jäsenen täytyy varmistua siitä, että sen vastuulla oleva ehdokas on riittävän valmis vastataksaan välttämättömiä edellytyksiä koskien koulutustaan, käytöstään ja tuomaritaitoja alokasaikanaan (Probational Judge).

FIFE-jäsen kantaa täyden vastuun oppilaastaan.

2.3.2 Suoritettavien tutkintojen määrä yhdellä kertaa

Tutkinto voidaan suorittaa vain yhdessä kategoriassa kerrallaan.

2.3.3 Vaatimukset kokelaan iästä ja kielitaidosta

Tuomarioppilaan on oltava vähintään 25 vuoden ikäinen tutkintopäivänä.

Tutkinnon suorittajan tulee valita tutkintokieleksi yksi FIFEn kolmesta virallisesta kielestä.

2.3.4 Tutkintomaksu

Tuomaritutkintokokelaan tulee suorittaa yleiskokouksen päättämä tutkintomaksu jäsenmaansa FIFE-jäsenelle. Tutkintomaksun suurus on mainittu Yleisten sääntöjen liitteessä 1.

Tutkintomaksu jaetaan kolmeen osaan:

- 1/3 FIFelle

- 1/3 näyttelyn järjestävälle yhdistykselle
- 1/3 tasan kahdelle tutkintotuomarille.

Koska FIFen rahastonhoitaja on tekemisissä vain kansallisen FIFe-jäsenen kanssa, tutkintomaksun kanssa menetellään seuraavasti:

- Kun FIFen pääsihteeri on vastaanottanut tutkintoanomuksen, FIFen rahastonhoitaja veloittaa koko summalla tuomaritutkintokokelaan jäsenmaata seuraavan laskun yhteydessä.
- FIFe-jäsen, jonka kansallinen yhdistys järjestää tutkinnon saa 2/3 osaa kokonaissummasta.
- Näyttelyn järjestävä yhdistys saa 1/3 tutkintotuomarit 1/3 osuuden.
- Kumpikin tutkintotuomari saa 1/6 osan tutkintomaksusta, jonka näyttelyn järjestävä yhdistys maksaa
- Tutkinnon jälkeen FIFen rahastonhoitaja hyvittää 2/3 tutkintomaksusta oppilaan FIFe-jäsenen seuraavasta laskusta.

Kissaliitto (kevät 2012): Kissaliitto suorittaa tutkintokokelaan maksun FIFelle, mutta perii sen takaisin kokelaalta, mikäli tämä ei suorita tutkintoa hyväksytysti.

2.3.5 Tutkintoanomus, edellytykset

Tuomarioppilaan anomus tuomaritutkinnon suorittamisesta on lähetettävä FIFen pääsihteerille sen FIFe-jäsenen välityksellä, jonka jäsenyyteen oppilas kuuluu. Kaikki vaaditut dokumentit sääntökohtien 2.1.8, 2.1.10, 2.1.11, 2.11.16 ja 2.1.18 mukaisesti on liitettävä anomukseen.

Anomuksessa on mainittava:

- kategoria: 1, 2, 3 tai 4
- näyttely (päivämäärä, paikka, maa), jossa kokelas aikoo suorittaa teorialutkinnon
- näyttely (päivämäärä, paikka, maa), jossa kokelas aikoo suorittaa käytännön tutkinnon (jos tiedossa)
- FIFe-kieli, jolla tutkinto suoritetaan
- tutkintotuomareiden nimet (jos tiedossa)

Anomuksen tulee saapua FIFen pääsihteerille vähintään kaksi kuukautta ennen tutkintopäivää. Tätä tarkoitusta varten FIFellä on oma lomakkeensa. Tämä lomake on ainoa voimassa oleva lomake, jota tulee käyttää.

Mikäli käytännön tutkinnon päivämäärä ja paikka ja/tai tutkintotuomarien nimet puuttuvat em. hakemuksesta, nämä tiedot tulee lähettää:

- anottaessa lupaa suorittaa käytännön tutkinto
- sähköpostitse FIFe-jäseneltä FIFen pääsihteerille
- anomuksen tulee olla perillä vähintään kaksi viikkoa ennen aiottua käytännön tutkinnon ajankohtaa

2.3.6 Tutkinnon suorittamispaikka

Tuomaritutkinto voidaan suorittaa joko

- kansainvälisessä yhden päivän näyttelyssä tai
- kansainvälisessä kahden päivän näyttelyssä

johon on ilmoitettu vähintään 50 kissaa kyseessä olevaan kategoriaan. Käytännön tutkinnon voi suorittaa vain ensimmäisenä päivänä kahden sertifikaatin näyttelyssä.

Teorialutkinto voidaan suorittaa myös:

- pakollisen oppilasseminaarin yhteydessä (katso kohta 2.2.1b)
- FIFen tuomariseminaarin yhteydessä (katso kohta 2.2.1a) tai 2.2.2.a))
- minä tahansa FIFen yleiskokouksen päivänä
- Minä tahansa sovittuna teorialutkinnon järjestämisspäivänä, joka on ilmoitettu FIFen virallisessa näyttelykalenterissa vähintään 3 kuukautta ennen ajankohtaansa.
- Tämä tutkinnon teoriaosa on voimassa seuraavat 12 kuukautta.

Tutkinnon vastaanottajat valvovat näitä tutkintotilaisuuksia ja ovat vastuussa tutkinnon tarkastamisesta ja lähettämisestä FIFen pääsihteerille.

2.3.7 Tutkinto, teoria ja käytännön osa

Tuomaritutkinto koostuu kahdesta osasta:

- a) teoriaosa
- b) käytännön osa.

Tutkintotuomareiden ja oppilaan on kyettävä kommunikoimaan samalla FIFe-kielellä.

2.3.7.1 Teoriatutkinto

- tutkinto tulee suorittaa 120 minuutin aikana
- kyseessä on kirjallinen tutkinto
- FIFen tuomari- ja standarditoimikunta valitsee kysymykset ja lähettää tutkintotuomareille vähintään viikkoa ennen tutkintopäivää.
- kysymyksiä pitää olla poimittu FIFen tuomari- ja standarditoimikunnan laatimista ja päivittämistä tuomaritutkintokysymyksistä.
- vähintään 80 % vastauksista yleisestä osasta sekä kategoriasta koskevasta osasta tulee olla oikein tutkinnon hyväksymistä varten. Mikäli oikeita tuloksia on vähemmän, tarkoittaa tämä kokelaan epäonnistuneen, eikä hän voi jatkaa käytännön kokeella.
- tutkinto voidaan suorittaa näyttelyä edeltävänä päivänä aloittaen viimeistään klo 19.00 tai ennen virallisen arvostelun alkua, mutta viimeistään klo 9.00 (paitsi teknisten vaikeuksien vuoksi). Tutkintotuomareiden on arvioitava teoriaosa 45 minuutin kuluessa.

2.3.7.2 Tuomaritutkintokysymykset

FIFen pääsihteerin lähettämässä pyydettäessä tuomaritutkintokysymykset FIFe-jäsenelle annettavaksi tuomarioppilaille opiskelua varten.

2.3.7.3 Teoriatutkinnon kysymykset

Teoriakysymykset jakautuvat seuraavasti

- 15 kysymystä kysymyslistan yleisestä osasta
- 15 kysymystä valitusta kategoriasta, joihin vaaditaan ainoastaan lyhyet vastaukset
- 10 kysymystä kyseisestä kategoriasta, joihin vaaditaan pitkät vastaukset.

Kandidaateille, jotka ovat jo tuomareita 2 tai 3 kategoriassa:

- 15 kysymystä valitusta kategoriasta, joihin vaaditaan vain lyhyt vastaus.
- 10 kysymystä valitusta kategoriasta, joihin vaaditaan pitkä vastaus.
- 5 kysymystä väreistä ja kuvioista, joihin vaaditaan lyhyt vastaus.
- 5 kysymystä väreistä ja kuvioista, joihin vaaditaan pitkä vastaus.
- 5 kysymystä yleisestä osasta koskien näyttelysääntöjä.

2.3.7.4 Käytännön tutkinto

- Tuomaritutkintoa suorittava oppilas ei saa mennä näyttelyhalliin ennen tutkinnon alkamista.
- Tutkinto aloitetaan viimeistään samaan aikaan kuin virallinen arvostelu (paitsi teknisten vaikeuksien vuoksi)
- Vähintään 80 % kysymyksiä vastauksista tulee olla oikein
- Tutkinnonsuorittajan on arvosteltava ja kirjoitettava arvostelut vähintään 35 kissasta (enintään 40 kissasta);
- Tutkinnonsuorittaja valitsee myös "värin parhaat" ja "tuomarin parhaat".
- Ainoastaan assistentit voivat esitellä tutkinnon suorittajalle käytännön tutkinnon osana olevat kissat.
- Tutkintotuomareiden ei välttämättä tarvitse arvostella tutkinnonsuorittajan arvostelemissa kissoja.
- Tutkinnonsuorittaja ei saa kuulla tai nähdä kyseessä olevan kategorian kissojen arvosteluja.

2.3.7.5 Näyttelyjärjestäjän velvollisuudet

Järjestävän yhdistyksen tulee varmistua että:

- kokelaalla on vähintään kaksi assistenttia käytössään koko käytännön tutkinnon ajan
- tutkinto tapahtuu samanlaisissa olosuhteissa kuin virallinen arvostelu (valaistus, häikit, arvostelupaikka).

2.3.8 Käytännön tutkinnosta vastaava tuomaristo

Tutkinnosta vastaa tuomaristo, johon kuuluu kaksi kansainvälistä tuomaria, jotka arvostelevat kyseissä näyttelyssä ja

- jotka ovat olleet aktiivituomareita vähintään viiden vuoden ajan kategoriassa, jossa tutkinto suoritetaan ja
- Joista vähintään toinen on osallistunut vähintään kerran edellisten kolmen vuoden aikana FIFen yleiskokouksen yhteydessä järjestettyyn tuomariseminaariin (katso kohdat 2.2.1 ja 2.2.2 a)

Mikäli tuomari on estynyt osallistumasta näyttelyyn, voidaan toinen näyttelyssä arvosteleva kansainvälinen tuomari pyytää tilalle, edellyttäen, että hän täyttää edellä mainitut vaatimukset.

2.3.9 Tutkintotuomareiden velvollisuudet

Tutkinnon valvojien tulee:

- ainakin toisen tutkinnon valvojan tulee lounastaa kokelaan kanssa
- valmistella erilaisia luokkia arvostelua varten, joista yhden tulee olla iso ja koostua vähintään 5 kissasta, mikäli mahdollista;
- valmistella luokat sukupuolen ja värien mukaan, sukupuolten sekoittaminen ei ole sallittua.
- julistaa tutkintotulos seuraavana näyttelypäivänä ennen klo 14.00.
- Yksipäiväisessä näyttelyssä tuloksen julistaminen tulee tehdä ennen näyttelyn päättymistä. Sama koskee kategorioittain jaettua kahden päivän näyttelyä.

2.3.10 Tutkinnon tulokset

Tutkintotuomareiden tulee lähettää täydennetyt tutkintolomakkeet FIFen pääsihteerille viimeistään kahden viikon kuluessa tutkinnosta. Raporttiin täytyy liittää kopio teoreettisista kysymyksistä ja vastauksista sekä tulokset teoreettisesta ja käytännön osuudesta.

FIFen pääsihteerin ilmoittaa tuloksesta FIFe-jäsenelle, jonka alainen tutkinnon suorittaja on.

2.3.11 Tutkinnon epäonnistuminen

Mikäli oppilas ei läpäise tuomaritutkinnon käytännön osuutta, FIFe- jäsenen päätettäväksi jätetään kokelaalle myönnettävät tutkinnon uusintakertojen määrät.

2.3.12 Kansalliset tuomarit

Kokelas nimitetään kansalliseksi tuomariksi, kun kaikki hänen hyväksytyyn tutkintoonsa liittyvät asiakirjat ovat saapuneet FIFen pääsihteerille ja ne on tarkistettu.

Kansallinen tuomari voi arvostella kansainvälisen tuomarin valvonnassa, kun kohdassa 2.3.13. mainitut edellytykset täyttyvät.

2.3.13 Asteet, kansalliset tuomarit ja valvojat

Valmistuakseen kansainväliseksi tuomariksi kansallisen tuomarin tulee suorittaa hyväksyttävästi astearvostelu, joka koostuu vähintään 30 kissasta, joista

- vähintään 20 on aikuisia/kastraatteja (luokat 01-10) ja
- vähintään 10 nuoria/pentuja (luokat 11 ja 12).

Astearvostelut voidaan suorittaa vain kansainvälisissä näyttelyissä, ja se voidaan suorittaa useammassa kuin yhdessä näyttelyssä.

Astearvostelu tapahtuu kansainvälisen tuomarin valvonnassa, joka on

- ollut aktiivinen vähintään 5 vuotta kyseisessä kategoriassa ja
- joka on osallistunut kolmen vuoden sisällä vähintään kerran FIFen järjestämään tuomariseminaariin (kohdat 2.2.1 tai 2.2.2a)

Valvova tuomari laatii raportin, jossa mainitaan arvosteltujen kissojen lukumäärä ja luokat. Raportin hän antaa kansalliselle tuomarille, jonka on toimitettava se FIFen pääsihteerille kahden viikon kuluessa näyttelystä. Tätä tarkoitusta varten FIFe on laatinut oman astearvostelu-lomakkeen, joka on ainoa hyväksytty lomake. Kansallisella tuomarilla on velvollisuus huolehtia siitä, että hänellä on mukanaan ajantasaisin astearvostelu-lomake.

Kansallisten tuomareiden tulee olla läsnä näyttelyn paras -paneelissa.

2.3.14 Kansainväliset tuomarit

Kansallinen tuomari nimitetään kansainväliseksi tuomariksi kun astearvostelu on suoritettu hyväksytysti. Nimityksestä vastaa FIFen pääsihteerit, kun hän on saanut ja tarkistanut kaikki tarvittavat todistukset.

2.4 Lisäkategorioiden opiskelu

2.4.1 Tuomarioppilaskerrat ja opiskeluaika lisäkategorioissa

Niissä tapauksissa, kun valmis tuomari haluaa tehdä tutkinnon toisessa kategoriassa, hänen tulee seurata tuomarien koulutusohjelmaa tuomarioppilaana kansainvälisissä näyttelyissä ja muissa kohdassa 2.1.8. luetelluissa tilaisuuksissa.

- vähintään 15 oppilaskertaa vähintään 18 kuukauden aikana kussakin kategoriassa. Oppilaskerroista vähintään 5 tulee suorittaa vähintään kahdessa oppilaan kotimaan ulkopuolisessa maassa (minimi 150 kissaa)
- opiskeltava kissamäärä ennen tutkintoa on kaikissa kategorioissa 500 kissaa.

Tuomareiden, joilla on oikeudet jo vähintään kahdessa kategoriassa, tulee toistaa tuomarikoulutusohjelma ja toimia tuomarioppilaana

- vähintään 12 tuomarioppilaskertaa, vähintään 18 kuukauden aikana. Näistä oppilaskerroista tulee 4 (vähintään 100 kissaa) olla vähintään kahdessa tuomarin kotimaan ulkopuolisessa maassa.
- vähintään 400 kissaa kussakin kategoriassa

Osallistumista koulutusseminaareihin ei voi sisällyttää tähän 400 kissan minimikissamäärään (poikkeuksena rotuworkshopit); seminaareihin osallistuminen lasketaan ylimääräiseksi opiskeluksi.

2.4.2 Rinnakkaisarvostelu

Mikäli tuomari on jo jonkin toisen kategorian tuomari, valvojan tuomarin johdolla tapahtuvan rinnakkaisarvostelun tulee sisältää vähintään 30 kissaa.

2.4.3 Asteet

Mikäli tuomari on jo jonkin toisen kategorian tuomari, astearvostelun suorittamista ei vaadita.

2.4.4 Tutkinto uudessa kategoriassa

Tuomarin, jolla on aikomus tehdä tutkinto toisessa kategoriassaan, tulee täyttää seuraavat vaatimukset

- hänen on täytynyt suorittaa astearvostelu § 2.3.13 mukaisesti
- hänen tulee olla arvostellut vähintään 4 kertaa kansainväliseksi tuomariksi nimittämispäivän jälkeen aikaisemmassa kategoriassaan, johon hänellä on oikeudet.

- hänen on täytynyt olla aktiivinen tuomari suunniteltua tutkintopäivää edeltävien 12 kuukauden aikana.

Tuomarin, joka aikoo tehdä tutkinnon 3. tai viimeisessä kategoriassaan, tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

- Hänen tulee olla arvostellut vähintään 10 kertaa kansainvälisenä tuomarina aikaisemmassa kategoriassaan, johon hänellä on oikeudet.
- hänen on täytynyt olla aktiivinen tuomari suunniteltua tutkintopäivää edeltävien 12 kuukauden aikana.

2.4.5 Kaikkien rotujen tuomariksi valmistuminen

- aikaraja ensimmäisen ja kolmannen kategorian tuomariksi valmistumisen välillä tulee olla vähintään 4 (neljä) vuotta.
- aikaraja ensimmäisen ja neljännen kategorian tuomariksi valmistumisen välillä tulee olla vähintään 7 (seitsemän) vuotta.

3 Tuomarit

3.1 FIFe-tuomarit

FIFe tunnustaa FIFe-tuomareiksi henkilöt, jotka ovat FIFen virallisella listalla (-> § 3.3).

FIFe tuomareiden tulee ilmoittaa FIFe sihteeristölle välittömästi muutokset kotiosoitteessaan, puhelinnumerossaan ja sähköpostiosoitteessaan, samoin kuin muutokset FIFe jäsenen jäsenyksissä.

3.2 Kunniatuomarit

FIFen hallitus voi nimittää kunniatuomareita tunnustuksena näiden suorittamista palveluksista FIFelle.

3.3 Tuomarilista

FIFen hallitus julkaisee virallisen listan tuomareistaan. Lista sisältää ISO-standardin mukaisessa järjestyksessä tuomarin asuinmaan mukaan seuraavat tiedot:

- tuomarin nimen
- tuomarin osoitteen, puhelinnumeron ja sähköpostiosoitteen
- FIFe-kielet, joita tuomari puhuu sujuvasti
- tuomarin jäsenmaa ISO-standardin mukaisesti, mikäli kyseessä ei ole tuomarin asuinmaa
- ajankohta seminaarille, johon tuomari on osallistunut kolmen viimeisen vuoden ajan, sääntökohtien 2.2.1 ja 2.2.2a mukaisesti. Viimeisin seminaaripäivämäärä ilmoitetaan rastilla #.
- kunkin kategorian kohdalla on päivämäärä, jolloin tuomari on nimitetty
- kategoriat, joissa tuomari on aktiivinen eli arvostellut vähintään kolme kertaa edellisenä vuonna merkitään "X" rastilla.
- kategoria/kategoriat, joissa tuomari toimii mentorina, merkitään "M"-kirjaimella.

Huomaa: Saadakseen hyväkseen seminaariosallistumisen, tuomarin on oltava paikalla koko seminaarin ajan.

Päivitetty lista julkaistaan FIFen kotisivulla, ja se lähetetään FIFe-jäsenille ja tuomareille vuosittain (tammikuussa) tai kirjallisen pyynnön perusteella.

3.4 Tuomareiden arvostelukerrat –lomake

Jokaisen kansainvälisen ja non-European tuomarin tulee vuosittain vahvistaa aktiivisuutensa. Tähän on käytettävä viimeisintä versiota Judging Engagement Form-lomakkeesta, joka on saatavilla FIFen kotisivuilla.

Tämä lomake tulee täyttää, vahvistaa ja lähettää FIFen pääsihteerille sähköpostitse vuosittain, viimeistään 30. marraskuuta.

Tuomarit, jotka vahvistavat tällä lomakkeella arvostelleensa vähintään kolme kertaa kalenterivuoden aikana niissä kategorioissa, joita hänellä on oikeus arvostella, merkitään aktiivisiksi tuomarilistalle. Tuomarit voivat lähettää lomakkeen heti kun ovat täyttäneet vaatimukset, mihin aikaan vuodesta hyvänsä, kuitenkin viimeistään 30. marraskuuta. Suositellaan, että tuomarit lähettävät täydellisen listan arvostelukerroistaan omaan FIFen jäsenliittoonsa.

3.5 Tuomarimaksut

Pysyäkseen virallisella tuomarilistalla tuomareiden on maksettava FIFen yleiskokouksen päättämä vuosimaksu. Kulloisenkin maksun suuruus on mainittu Yleisten sääntöjen liitteessä 1.

FIFe-jäsen on vastuussa tuomareiden jäsenmaksujen suorittamisesta FIFen rahastonhoitajalle vuosittain maaliskuun 31. päivään mennessä.

3.6 Muiden järjestöjen tuomarit

Muiden järjestöjen tuomareilla on oikeus arvostella FIFen standardien mukaisesti niitä rotuja, joihin heillä on tuomarioikeudet omassa kattojärjestössään.

He eivät saa valvoa astearvostelua eivätkä toimia tutkintotuomareina.

3.7 Osallistuminen FIFen ulkopuolisiin näyttelyihin

FIFe-tuomari voi FIFen hallituksen ja kyseisen maan FIFe-jäsenen luvalla arvostella FIFen ulkopuolisessa näyttelyssä.

Kutsutun tuomarin täytyy anoa kirjallinen lupa jokaista yksittäistä näyttelyä varten kutsujamaan FIFe jäseneltä/jäseniltä. Hänen täytyy myös varmistaa, ettei kyseisessä maassa tai 400 km säteellä ei ole FIFe näyttelyä. Jos kyseiset ehdot täyttyvät, voi tuomari lähettää anomuksen lupineen FIFen pääsihteerille hyväksymistä varten.

Jos FIFe-tuomari arvostelee FIFen ulkopuolisessa näyttelyssä, on etukäteen varmistettava, että hänet on näyttelyluettelossa merkitty FIFe-tuomariksi. Voimassaolevien sääntöjen rikkomisesta seuraa rangaistustoimenpiteitä.

3.8 Tuomarit koulutustehtävissä, kouluttaja, valvoja, tutkinnon vastaanottaja, oppilas

Arvostelevalle tuomarille täytyy ilmoittaa etukäteen

- jos hänellä on tuomarioppilas (vain yksi tuomaria kohden)
- jos hänen on valvottava astearvostelua (vain yksi tuomaria kohden)
- jos hänen on toimittava tutkintotuomarina.

Tuomarit voivat kieltäytyä näistä tehtävistä kirjallisesti ja heidän on ilmoitettava siitä näyttelyn järjestäjälle.

3.8.1 Kouluttaja

Tuomari voi ottaa oppilaan, kun kolme (3) vuotta on kulunut hänen nimittämisestään ko kategorian tuomariksi ja vain mikäli hän on ollut aktiivinen eli. arvostellut vähintään kolme kertaa kyseisessä kategoriassa edellisenä vuonna.)

3.8.2 Tutkinnon vastaanottaminen

Jos tuomari on kutsuttu tutkintotuomariksi, hänelle ei saa antaa muita lisätehtäviä.

3.8.3 Arvosteleva tuomari tekee tutkinnon samassa näyttelyssä

Tuomari, joka on virallisesti kutsuttu arvostelevaan, ei voi samassa näyttelyssä suorittaa tutkintoa toisessa kategoriassa.

Tuomari, joka on virallisesti kutsuttu arvostelevaan kategorioittain jaettuun kaksipäiväiseen näyttelyyn, voi suorittaa tutkinnon vain sinä päivänä, kun hän ei ole arvostelevassa.

3.8.4. Arvosteleva tuomari oppilaana samassa näyttelyssä

Arvosteleva tuomari ei saa olla tuomarioppilaana samassa näyttelyssä.

Kaksipäiväisessä näyttelyssä, joka on jaettu kategorioittain, tuomari voi olla tuomarioppilaana sellaisena päivänä, jolloin hän ei ole arvostelevana tuomarina.

3.9 Mentori-tuomari

Mentorina toimiva tuomari on vastuussa tuomarioppilaan koulutuksen valvomisesta ja ohjaamisesta.

Mentori-tuomarin on oltava aktiivinen kansainvälisenä tuomarina kolme vuotta siinä kategoriassa, jossa hän toimii tukihenkilönä. Tuomarin on suositeltavaa osallistua joka kolmas vuosi FIFen tuomariseminaariin.

Mikäli tuomari haluaa toimia tukihenkilönä, hänen tulee lähettää FIFen pääsihteerille kirjallinen anomus perusteluineen. Tätä varten FIFe on laatinut oman lomakkeen, ja vain virallinen Mentor Judge-hakemuslomake hyväksytään.

Mentorina toimivat tuomarit on merkitty viralliselle FIFe-listalle.

Tukihenkilönä toimivalla tuomarilla voi olla kerrallaan korkeintaan 5 tuomarioppilasta ohjauksessaan.

3.10 Passiivinen tuomari

Passiivinen tuomari on kansainvälinen tuomari, joka ei ole arvostellut kansallisessa tai kansainvälisessä näyttelyssä minkä tahansa syyn vuoksi vähintään kahden kalenterivuoden aikana tai jonka nimi on poistettu tuomarilistalta. Passiivinen tuomari voi jälleen aktivoitua kohdan 3.11. mukaisesti.

3.11 Passiivisen tuomarin uudelleen aktivointi

Mikäli tuomari on ollut passiivinen ja haluaa aktivoitua uudelleen, hänen tulee lähettää pyyntö FIFen pääsihteerille, joka lähettää tuomari- ja standarditoimikunnan laatiman kyselylomakkeen.

Kyselylomake tulee palauttaa viimeistään kahden kuukauden kuluttua.

FIFen pääsihteeri lähettää vastaukset arviointia varten tuomari- ja standarditoimikunnalle. Arvioinnin tulos tulee lähettää viimeistään yhden kuukauden kuluttua FIFen pääsihteerille, joka tulosten perusteella vahvistaa tai epää tuomarin uudelleen aktivoinnin.

4. Euroopan ulkopuoliset FIFe-tuomarit

Erikoissäännöt, jotka koskevat vain Euroopan ulkopuolisia maissa asuvia tuomareita.

Katso englanninkielinen versio FIFen Tuomari- ja tuomarioppilassäännöt § 4 - 4.3.

Liite 1: Tuomareiden velvollisuus noudattaa FIFen sääntöjä

FIFe-tuomarien tulee arvostella kaikissa FIFe-näyttelyissä FIFen sääntöjen mukaan.

FIFen hallituksen hyväksymistä poikkeuksista on heti ilmoitettava tuomareille ja FIFe-jäsenille.

Liite 2: Muutokset sääntöihin

Kaikki yleiskokouksessa tehdyt muutokset sääntöihin astuvat voimaan hyväksymispäivästä lähtien ja koskevat kaikkia tuomareita ja oppilaita. Jos säännöt muuttuvat, kaikki aikaisemmat poikkeukset, ehdot tai edellytykset ovat voimassa vain mikäli ne ovat uusien sääntöjen mukaisia.

Liite 3: Väliaikainen rotuopiskeluohjelma

Seuraavaa koulutusohjelmaa voidaan soveltaa vain tuomareihin, jotka on nimitetty ennen 01.01.2017, jotta heidän arvosteluoikeutensa saataisiin sovitettua uuteen 01.01.2016 voimaan tulleeseen kategoriajakoon.

Roturyhmä A

Koulutus RAG, SBI, TUV -rotujen arvosteluoikeuden omaavalle tuomarille, joka haluaa pätevöityä rotuihin EXO ja PER:

Kaikki rodut ja niihin liittyvät värit ja kuviot täytyy opiskella.

Minimiopiskeluvaatimus 200 kissaa näistä 2 rodusta vähintään 6 kuukauden aikana.

Roturyhmä B

Koulutus EXO ja PER -rotujen arvosteluoikeuden omaavalle tuomarille, joka haluaa pätevöityä rotuihin RAG, SBI ja TUV:

Kaikki rodut ja niihin liittyvät värit ja kuviot täytyy opiskella.

Minimiopiskeluvaatimus 200 kissaa näistä 3 rodusta vähintään 6 kuukauden aikana.

Roturyhmä C

Koulutus BAL, OLH, OSH, PEB ja SIA -rotujen arvosteluoikeuden omaavalle tuomarille, joka haluaa pätevöityä rotuihin ABY, CRX, DRX, GRX, JBT, RUS, SOM ja SPH:

Kaikki rodut (paitsi GRX) ja niihin liittyvät värit ja kuviot täytyy opiskella.

Minimiopiskeluvaatimus 300 kissaa näistä 9 rodusta vähintään 9 kuukauden aikana.

Roturyhmä D

Koulutus ABY, CRX, DRX, GRX, JBT, RUS, SOM ja SPH -rotujen arvosteluoikeuden omaavalle tuomarille, joka haluaa pätevöityä rotuihin BAL, OLH, OSH, PEB, SIA, THA:

Kaikki rodut ja niihin liittyvät värit ja kuviot täytyy opiskella.

Minimiopiskeluvaatimus 200 kissaa näistä 6 rodusta vähintään 6 kuukauden aikana.

Yleiset periaatteet

1. FIFe-jäsen kantaa vastuun oppilaasta, joka haluaa hakeutua väliaikaiseen rotuopiskeluohjelmaan.
2. Tuomarioppilastodistuksia, jotka on hankittu ennen 1.1.2017, voi käyttää väliaikaiseen rotuopiskeluohjelmaan, mutta todistus ei saa olla yli 7 vuotta vanha.
3. Opiskelua oman maan ulkopuolella ei vaadita.
4. Väliarviointia ei vaadita.
5. Näyttelyiden määrällä ei ole minimivaatimusta.
6. Rinnakkaisarvostelu; vähintään 30 kissaa kaikissa tapauksissa.
7. Seminaareja ei voi laskea kokonaiskissamäärään (poikkeuksena rotu- workshopit, maksimimäärään asti).
8. Teoriakoe

- a) suoritetaan voimassaolevien sääntöjen mukaisesti
 - b) kirjallinen koe: 30 kysymystä: 10 pitkää, 20 lyhyttä kysymystä kyseessä olevista roduista ja värit ja kuviot yleisestä osasta.
 - c) Maksimiaika 90 minuuttia.
 - d) Jos koe hylätään, kokelas ei voi osallistua käytännön kokeeseen
9. Käytännön koe
- a) Vähintään 30 kissaa ko. roduista täytyy olla ilmoitettuna näyttelyyn
 - b) Kandidaatin täytyy kirjoittaa vähintään 25 raporttia.
10. Jos kyseessä on jo toisen kategorian kansainvälinen tuomari, astearvostelua ei vaadita.
11. Kansalliset tuomarit voivat hakea poikkeuslupaa FIFeltä väliaikaiseen rotuopiskeluohjelmaan osallistumisesta. Astearvosteluiden tarpeesta päätetään tässä yhteydessä.
12. Kaikki muut sääntöjen vaatimukset ovat yhä voimassa.
13. Väliaikainen rotuopiskeluohjelma on käytössä 1.1.2017- 31.12.2026.
14. Tuomareiden tulee saattaa loppuun kaikki väliaikainen rotuopiskeluohjelman mukainen opiskelunsa saadakseen täyden kategorian oikeudet ennen uusien kategorioiden aloittamista.
15. Väliaikaista rotuopiskeluohjelmaa käytettäessä on noudatettava artikkelien 2.4.5. ja 4.3.3. aikarajoituksia.
16. Tapauksissa, joihin ei voida soveltaa yllä mainittuja kohtia, voi FIFen hallitus myöntää poikkeuslupia yksittäisen tuomarioppilaan tilanteesta riippuen.

MUOKKAUSHISTORIA

Päivitys/ käännöksen tarkistuksia ja ulkoasu 9.2.2023 / Pia Nyman
Päivitys/ käännöksen tarkistuksia ja ulkoasu 18.3.2022 / Pia Nyman
Päivitys/käännös 29.12.2021 / Marjatta Koskenkangas
Päivitys/käännös 09.12.2020 / Marjatta Koskenkangas
Päivitys/käännös 28.11.2019 / Marjatta Koskenkangas
Päivitys/käännös 05.03.2019 / Satu Hämäläinen
Päivitys/käännös 01/2018 / Tuomarikollegion työryhmä
Päivitys/käännös 01/2017 / Marjatta Koskenkangas
Päivitys/käännös 01/2016 / Marjatta Koskenkangas
Päivitys/käännös 01/2015 / Marjatta Koskenkangas
Päivitys/käännös 01/2014 / Marjatta Koskenkangas
Päivitys/käännös 01/2013 / Tuomarikollegion työryhmä
Päivitys/käännös 01/2012 / Tuomarikollegion työryhmä
Päivitys/käännös 11.1.2011 / Anne Paloluoma-Sundholm
Päivitys/käännös 1.2.2010 / Anne Paloluoma-Sundholm
Päivitys/käännös 27.2.2009 / Anne Paloluoma-Sundholm
Päivitys/käännös 1.1.2008 / Satu Hämäläinen ja Anne Paloluoma-Sundholm
Päivitys 23.2.2007 ja 3.2.2006 / Satu Hämäläinen
Käännös 9.5.2003 / Anne Paloluoma-Sundholm